

Oslo Tingrett
Postboks 8023, Dep.

0030 OSLO

Referanse: 41386/13369

Ansvarlig advokat: Kjell M. Brygfjeld

Stavanger, 18. oktober 2021

**SLUTTINNLEGG
TIL
OSLO TINGRETT**

Sak: 18-167528TVI-OTIR/02

Saksøker: Nei til EU
Schweigaardsgt.34 B, 0191 OSLO

Prosessfullmektig: Advokat Kjell M. Brygfjeld og
Advokat Bent Endresen
Advokatfirma Endresen Brygfjeld Torall AS
Postboks 155 Sentrum, 4001 Stavanger

Saksøkt: Staten v/Utenriksdepartementet
Postboks 8001, 0030 OSLO

Prosessfullmektig: Regjeringsadvokaten
v/regjeringsadvokat Fredrik Sejersted
Postboks 8012 Dep. 0030 OSLO

Rettslig medhjelpere: Regjeringsadvokaten
v/Torje Sunde

Regjeringsadvokaten
v/advokatfullmektig Lisa-Marie Moen Jünge

Saken gjelder: Sluttinnlegg

1

Påstand

1

Forskrift FOR-2019-10-24-1434 om gjennomføring i norsk rett av EØS-avtalen vedlegg IV nr. 47 (forordning (EF) nr. 713/2009 om opprettelse av et byrå for samarbeid mellom energireguleringsmyndigheter), FOR-2019-10-24-1438, som gjennomfører elforordningen (714/2009) og FOR-2019-10-24-1413, om nettregulering og energimarkedet kjennes ugyldig.

2

Staten v/Utenriksdepartementet plikter å erstatte Nei til EU deres sakskostnader for Oslo tingrett.

2

Påstandsgrunnlag

2.1

Stortinget ga 22.03.2018 samtykke til at Norge godkjenner EØS-komiteens beslutning 93/2017 av 05.05.2017 om innlemmelse i EØS-avtalen av rettsaktene som inngår i den tredje energimarkedspakken (E/III), jfr. Prop 4S (2017-2018). Samtykket ble gitt i medhold av Grl. § 26.

Et mindretall på Stortinget var av den oppfatning at samtykke må gis i samsvar med Grl. § 115 under henvisning til at suverenitetsavståelsen til ESA (EFTA Surveillance Authority/EFTAs overvåkningsorgan) var mer enn "lite inngripende" og at de forpliktelser Norge påtok seg ikke bare var av folkerettslig karakter.

2.2

Etter gjeldende grunnlovsforståelse kan Stortinget samtykke til avståelse av suverenitet til en organisasjon Norge er tilsluttet ved bruk av Grl. § 26, annet ledd, dersom den myndighet som overføres er "lite inngripende». Hvis myndighetsoverføringen derimot ikke er "lite inngripende", og overføringen av suverenitet skjer til et EØS-organ (ESA siden vi ikke er med i EU), må det skje ved samtykke etter Grl. § 115, første ledd, med mindre Norge bare forpliktes på folkerettslig grunnlag. Da kommer annet ledd i bruk.

2.3

Regelverket i E/III inneholder bestemmelser som gir ACER via ESA og RME rett til å treffe avgjørelser som etter norsk rett tilligger norske myndigheter.

Dette medfører avståelse av suverenitet.

For det annet inneholder E/III rett for *Kommisjonen*, via ESA, til under visse omstendigheter å pålegge virksomhetene innenfor disse områdene bøter ved overtredelse av regelverket, og for det tredje pålegger regelverket norske myndigheter å formidle informasjon om virksomhetenes forretningsmessige aktiviteter. Mye av slik informasjon vil være taushetsbelagt slik at det er heftet betydelig tvil ved flere sider av denne ordning.

Dette medfører avståelse av suverenitet.

Slike avgjørelser får etter EU-retten direkte virkninger for borgerne i EU. Praktisk sett skjer dette for norske forhold ved at ESA kopierer slike vedtak og sender dem til den nasjonale reguleringsmyndigheten (RME) for gjennomføring. Myndighetsutøvelsen skjer ved at vedtakene fra ACER blir kopiert av ESA og gjort gjeldende for Norge av ESA. RME er etter EIII gitt en helt selvstendig og uavhengig plass i norsk energiforvaltning, og RME kan ikke overstyres av norske nasjonale myndigheter.

2.4

De kritiske bestemmelser er inntatt i det regelverk som kreves kjent ugyldig.

Hvilke bestemmelser som medfører suverenitetsavståelse, på hvilken måte myndigheten utøves, rekkevidden av myndigheten og potensielle konsekvenser av bruken av myndighet er gjennomgått i stevningen m.v. og gjentas ikke i sluttinnlegget, og det legges til grunn at det i denne sammenheng er tilstrekkelig å vise til stevningen og evt. senere prosesskriv.

2.5

Det anføres at tilslutning til E/III innebærer en avståelse av suverenitet som er mer enn «lite inngripende», slik at samtykkespørsmålet skulle ha vært behandlet etter Grl. § 115.

Følgene av dette er at regelverk inkorporert i norsk rett i medhold av Stortingets vedtak er ugyldig.

NTEU anfører i tillegg at den ordning som EØS-komiteen har etablert for å gjøre vedtakene til EUs energibyrå ACER bindende for Norge via ESA og RME kun framstår som en formell ordning, men som reelt sett innebærer at ACERs vedtak får direkte virkning for norske borgere.

Disse realitetene understreker ulikevekten og den inngrip-ende karakteren i myndighetsoverføringen.

3

Vurderingen av «lite inngripende»

Ved vurderingen av hva som er «lite inngripende» legges det tradisjonelt til grunn en helhetsvurdering basert på disse hensyn:

- i hvilken grad det skjer en gjensidig myndighetsoverføring
- i hvilken grad Norge deltar i beslutningsprosessene i det organet myndigheten overføres til
- hva slags myndighet som overføres
- om overføringen skjer på et bestemt og avgrenset saksområde
- i hvilken grad norske myndigheter har mulighet til å avbøte uheldige virkninger av myndighetsoverføringen
- saksområdets art, dvs. hvilke politiske og samfunnsmessige interesser myndighetsoverføringen gjelder
- Stortingets eget standpunkt til grunnlovsspørsmålet

I tillegg anføres det at det må legges stor vekt på hvilken potensiell samfunnsmessig virkning de vedtak som følger av suverenitetsavståelsen kan få.

Endelig anføres det at suverenitetsavståelsen også må betraktes i sammenheng med det regelverk på dette området som følger av tidligere gjennomførte forordninger og direktiver, kommisjonsforordninger som utdyper E/III samt i sammenheng med det regelverk (dvs. den myndighetsavståelse) som vil bli gjennomført gjennom Energimarkedspakke IV.

4

Som representant for saksøker møter leder for Nei til EU Roy Pedersen. Han vil avgi en kort forklaring.

Som vitner er varslet:

Vitne 1: Kim Olav Johansen 48091760 kim@elogitt.no

Vitne 2: Anders Skonhoft 73591939 anders.skonhoft@ntnu.no

Vitne 3: Roar Eilertsen 90855518 roar.eilertsen@de-facto.no

I tillegg er det varslet et vitne fra RME samt et vitne fra Statnett.

5

Omforent tidsplan:

Mandag	
09:00-12:00	Saksøkers innledningsforedrag
12:00-12:45	Lunsjpause
12:45-16:00	Saksøkers innledningsforedrag forts.
Tirsdag	
09:00-12:00	Saksøktes innledningsforedrag
12:00-12:45	Lunsjpause
12:45-16:00	Saksøktes innledningsforedrag forts.
Onsdag	
09:00-09:30	Roy Pedersen, leder for Nei til EU
09:30-10:30	Olav Boge, avdelingsdirektør i OED
10:30-10:40	Pause
10:40-11:10	Kim Olav Johansen, leder i EL og IT Forbundet, tillitsvalgt i Norske Skog AS
11:10-12:00	Anders Skonhoft, professor i samfunnsøkonomi, NTNU
12:00-12:45	Lunsjpause
12:45-13:30	Roar Eilertsen, daglig leder i De Facto
13:30-14:15	Kjetil Lund, Vassdrags- og energidirektør
14:15-14:30	Pause
14:30-15:15	Tore Langset, fungerende direktør i RME
15:15-16:00	Gunnar Løvås, konserndirektør i Statnett, Kraftsystem og marked
Torsdag	
09:00-12:00	Saksøkers prosedyre
12:00-12:45	Lunsjpause
12:45-15:00	Saksøkers prosedyre forts.
15:00-16:00	Saksøktes prosedyre
Fredag	
09:00-12:00	Saksøktes prosedyre forts.
12:00-12:45	Lunsjpause
12:45-15:00	Saksøktes prosedyre forts.
15:00-15:30	Replikk/duplikk

Advokatfirma Endresen Brygfjeld Torall AS

Kjell M. Brygfjeld

Advokat (H) MNA

E-post: kmb@ebtas.no

Sluttinnlegg legges inn i Aktørportalen